

Говор првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на међународној научној конференцији „Српско-амерички односи“:

„Ваше Екселенције,
Даме и господо,

Велико ми је задовољство што могу да вас поздравим на данашњем скупу, који се бави изузетно комплексном темом, а која истовремено спада у ред наших главних спољно-политичких приоритета.

{youtube}3COw1YvBF04{/youtube}

Односи Србије и САД имају дугу традицију, сложени су и од њиховог успостављања 1881. године до данас прошли су кроз више фаза које су неретко биле веома различите по свом карактеру.

У историјском смислу, наше државе и народе повезује савезништво у два светска рата, као и релативно блиска сарадња у хладноратовском добу. Током распада СФРЈ и у периоду 1990-тих година прошлог века, долази до захлађења и погоршања односа, али, нажалост, и стварања одређених негативних наратива, са чијим се ефектима и данас суочавамо.

Зато је посебно важно подсећање на прегршт позитивних примера у дугој историји српско-америчке сарадње. Односи САД и Кнежевине, а потом и Краљевине Србије били су проткани обостраним симпатијама и разумевањем Вашингтона за борбу малог, удаљеног балканског народа не само за своју већ и за слободу других Јужних Словена. Врхунац позитивног развоја наших односа представљало је савезништво у Првом светском рату, о чему сведочи и један од најдирљивијих момената када се 28. јула 1918. године у част нашег одважног народа српска застава вијорила на Белој кући, али и на свим америчким јавним институцијама. Тог дана је у црквама широм САД прочитано, а у свим утицајним дневним новинама и објављено, саопштење америчког председника Вудроа Вилсона. Председник Вилсон је, дирнут колосалним жртвама и херојским делима

српског народа, изразио дивљење „одважном српском народу“, који је „због љубави према слободи кренуо у борбу против знатно надмоћнијег непријатеља.

Прошле године била ми је указана изузетна част да и у Вашингтону, у Конгресу САД, и у Београду, обележим овај датум, присећајући се са америчким партнерима историјског савезништва наша два народа.

Неопходно је имати у виду да су односи САД и држава Јужних Словена, у које је Србија несебично па и наивно унела своје жртве и своју државност, били условљени спољнополитичким турбуленцијама, али и сложенем структуром ових земаља. Ипак, из тог периода баштинимо још једно ратно савезништво, у Другом светском рату, као и релативно добре односе током тешких деценија Хладног рата у којима је југословенска држава успевала да балансира између две тадашње велесиле.

Међутим, последње три деценије у нашим односима представљале су тежак период, али и подсетник да је управо због изазова са којима смо суочени, неопходно тежити сталном дијалогу и бољој сарадњи, заснованој на идентификовању тема које су од обостраног интереса.

Полазећи од наведене реалности, али и прихватања разлика, Република Србија је јасно показала да жели унапређење односа са САД, који би били утемељени на богатој заједничкој историји, савезништвима у два светска рата и пре свега заједничком стратешком опредељењу ка успостављању нашег региона као безбедносно и економски стабилног и демократски утемељеног дела уједињене европске заједнице држава.

Захваљујући томе, данашње односе са САД карактерише позитивна динамика, а у циљу наставка узлазног тренда билатералних односа, демонстрирамо сталну заинтересованост за одржавање редовног политичког дијалога на високом нивоу са америчким званичницима.

Истовремено, целокупним својим деловањем, Република Србија жели да се потврди као активан и поуздан партнер и као носилац регионалне стабилности. Наша држава недвосмислено показује спремност да преузме део одговорности на међународном плану, почевши од даљег јачања регионалних односа и стабилизације Западног Балкана, преко адекватног постављања према питањима попут мигрантске кризе и међународног тероризма кроз учешће у мировним мисијама. Управо САД, посредством развоја билатералних односа, али и унапређења војне сарадње, где посебно значајно место заузимају програми државног партнерства Србије и Националне гарде Охаја, може бити битан ослонац у настојањима Србије да и убудуће буде поуздани актер како на регионалном, тако и на међународном плану.

Стога, високо ценимо подршку коју је Америка до сада пружала нашим напорима у остваривању свих поменутих циљева и изражавамо наду и очекивање да ће то чинити и убудуће.

Закључујући, желео бих да истакнем да нам је позитивна динамика билатералних односа са САД високо на листи спољнополитичких приоритета не само због актуелних изазова,

већ и због вредности које делимо и за које су се наши преци борили током већег дела заједничке историје која нас спаја.

Због тога смо дужни да уједињеним напорима превазиђемо негативно наслеђе недавне прошлости и да градимо свестрану сарадњу засновану на заједничким вредностима и интересима наших двеју држава и народа.

Захваљујем вам на пажњи."

{youtube}coqnwx8iy8M{/youtube}

{joomplucat:1885 limit=4|columns=4}